

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

15 март 2016 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Декември 2015 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 6.127 млрд. лв. към края на декември 2015 година. Техният размер се увеличава с 446.8 млн. лв. (7.9%) в сравнение с края на декември 2014 г. (5.680 млрд. лв.) и нараства с 237.1 млн. лв. (4%) спрямо края на третото тримесечие на 2015 г. (5.890 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват със 195.2 млн. лв. (13.3%) – от 1.464 млрд. лв. към края на декември 2014 г. до 1.659 млрд. лв. към края на същия месец на 2015 година. Спрямо края на септември 2015 г. (1.595 млрд. лв.) те се увеличават с 63.3 млн. лв. (4%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на декември 2015 г. е 27.1% при 25.8% към края на четвъртото тримесечие на 2014 г. и 27.1% към края на септември 2015 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, се увеличават с 251.6 млн. лв. (6%) – от 4.217 млрд. лв. към края на декември 2014 г. до 4.468 млрд. лв. към края на същия месец на 2015 година. Те нарастват със 173.8 млн. лв. (4%) спрямо края на септември 2015 г. (4.294 млрд. лева). Към края на декември 2015 г. относителният дял на активите на **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, в общия размер на активите на **дружествата, извършващи застрахователна дейност**, е 72.9% при 74.2% в края на четвъртото тримесечие на 2014 г. и 72.9% към края на септември 2015 година.

¹ Данните са предварителни. Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Статистика на застрахователната дейност*.

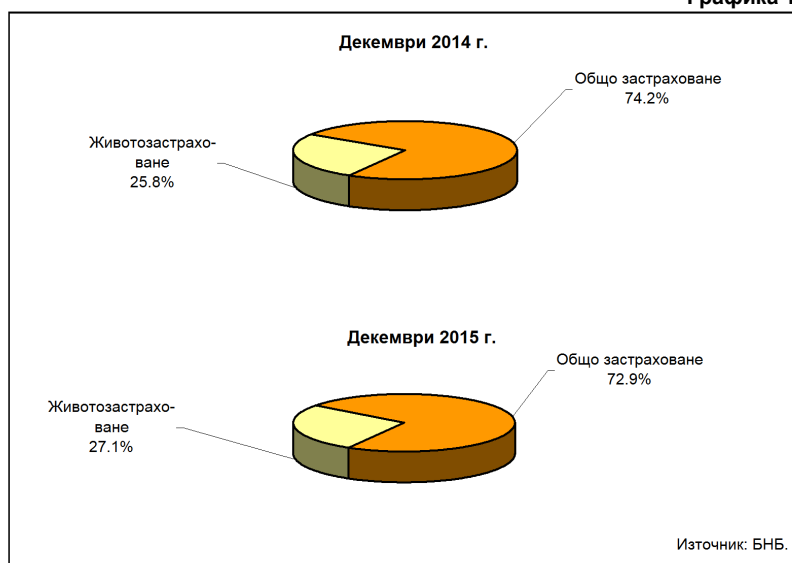
² Застрахователните компании са част от подсектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)*, съгласно *Европейската система от сметки '95 (ESA'95)*. Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от *Кодекса за застраховането* и чл. 83, ал.1 от *Закона за здравното осигуряване*.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон* (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

Структура на активите според вида дейност

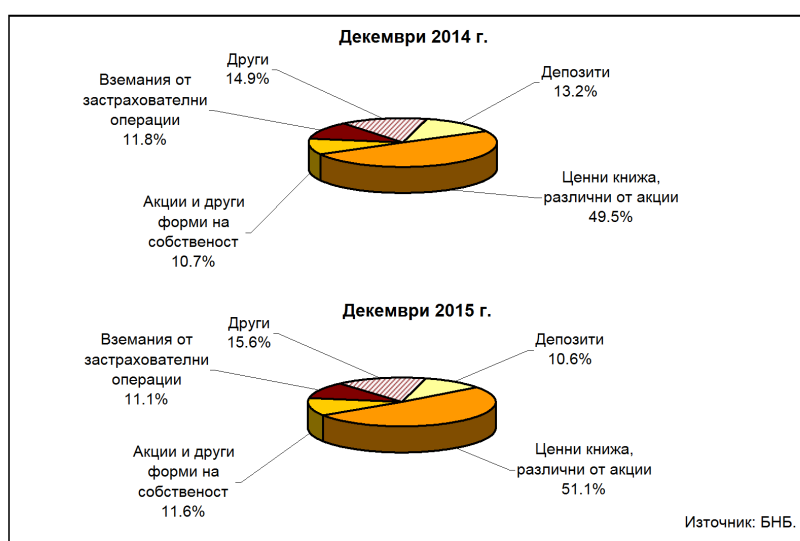
Графика 1

В **инструментите**, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2015 г. преобладават притежаваните ценни книжа, различни от акции, които на годишна база се увеличават с 320.3 млн. лв. (11.4%) до 3.132 млрд. лева. Спрямо края на декември 2014 г. депозитите намаляват с 99 млн. лв. (13.2%) до 648 млн. лв., акциите и другите форми на собственост се увеличават с 101.8 млн. лв. (16.7%) до 709.3 млн. лв., а средствата във вземания от застрахователни операции нарастват с 14.1 млн. лв. (2.1%) до 683 млн. лева. В края на четвъртото тримесечие на 2015 г. относителният дял на ценните книжа, различни от акции, е 51.1% при 49.5% към края на същото тримесечие на 2014 г., на депозитите – 10.6% при 13.2% към края на декември 2014 г., на акциите и другите форми на собственост – 11.6% при 10.7% към края на декември 2014 г. и на вземанията от застрахователни операции – 11.1% при 11.8% към края на четвъртото тримесечие на 2014 година.

Структура на активите по инструменти⁵

Графика 2

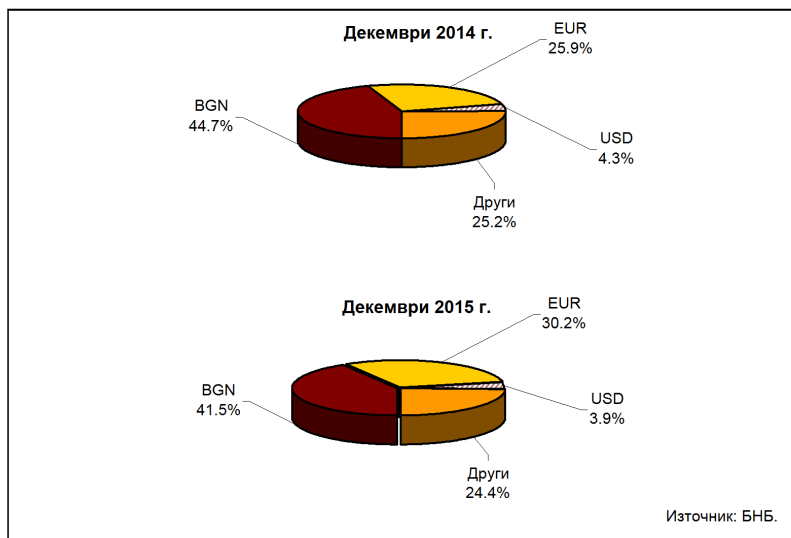

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, основен дял имат активите в **левове**, които са 41.5% от общия размер на активите към края на декември 2015 г. при 44.7% към края на четвъртото тримесечие на 2014 година. Активите в **евро** са 30.2% при 25.9% към края на декември 2014 година. Към края на декември 2015 г. активите в **щатски долари** са 3.9% при 4.3% към края на четвъртото тримесечие на 2014 г., а в **други валути** – 24.4% при 25.2% към края на декември 2014 година.

Валутна структура на активите⁵

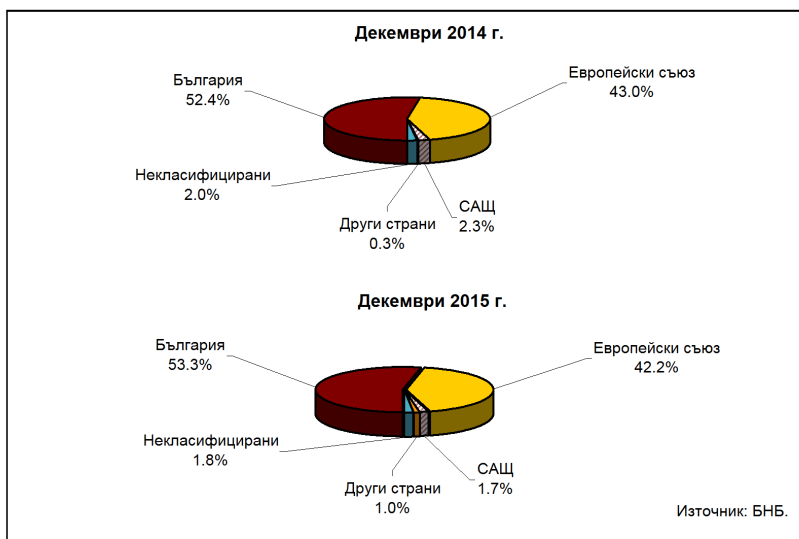
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, на годишна база към края на декември 2015 г. инвестициите в България се увеличават с 289.3 млн. лв. (9.7%) до 3.267 млрд. лв. при 2.978 млрд. лв. към края на декември 2014 година. Техният относителен дял е 53.3% към края на декември 2015 г. при 52.4% към края на същия месец на 2014 година. В края на четвъртото тримесечие на 2015 г. средствата, инвестирани в държавите от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 140.4 млн. лв. (5.7%) до 2.584 млрд. лв. при 2.443 млрд. лв. към края на декември 2014 г., като относителният им дял към края на декември 2015 г. е 42.2% при 43% в края на декември 2014 година.

Географска структура на активите

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2015 г. са 6.127 млрд. лева. **Собственият капитал** е 1.943 млрд. лв. към края на декември 2015 г., като се увеличава със 78.2 млн. лв. (4.2%) спрямо края на декември 2014 г. (1.864 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на четвъртото тримесечие на 2015 г. е 31.7% при 32.8% към края на същото тримесечие на 2014 година. Към края на декември 2015 г. **застрахователните технически резерви** нарастват на годишна база с 218.8 млн. лв. (6.6%) до 3.527 млрд. лева.

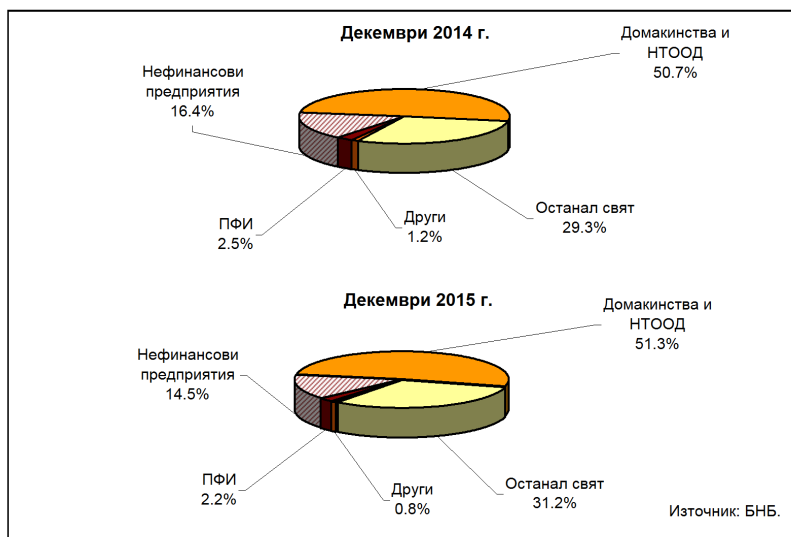
Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 2.427 млрд. лв. към края на четвъртото тримесечие на 2015 г. при 2.339 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2014 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на декември 2015 г. е 68.8% при 70.7% в края на четвъртото тримесечие на 2014 година. Към края на декември 2015 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** се увеличават със 134 млн. лв. (8%) до 1.810 млрд. лв. при 1.676 млрд. лв. към края на декември 2014 година⁶. Към края на четвъртото тримесечие на 2015 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 51.3% при 50.7% към края на декември 2014 година. На годишна база към края на четвъртото тримесечие на 2015 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** намаляват с 32.7 млн. лв. (6%) до 510.6 млн. лв. при 543.3 млн. лв. към края на декември 2014 г. и са 14.5% от **застрахователните технически резерви** при 16.4% към края на четвъртото тримесечие на 2014 година. Задълженията към **парично-финансови институции (ПФИ)** намаляват с 4.2 млн. лв. (5.2%) до 76.9 млн. лв. към края на декември 2015 г. при 81.2 млн. лв. към края на четвъртото тримесечие на 2014 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 2.2% в края на декември 2015 г. при 2.5% към края на декември 2014 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на четвъртото тримесечие на 2015 г. се увеличават със 130.9 млн. лв. (13.5%) до 1.101 млрд. лв. при 969.6 млн. лв. към края на същото тримесечие на 2014 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на декември 2015 г. е 31.2% при 29.3% в края на декември 2014 година.

Застрахователни технически резерви Структура по институционални сектори^{5,7}

Графика 5

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	31.12.2014 г.		31.03.2015 г.		30.06.2015 г.		30.09.2015 г.		31.12.2015 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	60	5,680.2	60	5,945.1	60	5,989.2	59	5,889.9	58	6,127.0
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	18	1,463.5	18	1,564.9	18	1,561.1	18	1,595.5	18	1,658.8
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	41	4,216.6	41	4,380.1	41	4,427.9	40	4,294.3	39	4,468.1
вкл. Презастрахователни дружества	1	1,916.0	1	2,031.5	1	2,103.7	1	1,962.9	1	2,061.0
Здравноосигурителни дружества	1	0.2	1	0.2	1	0.1	1	0.1	1	0.1

Предварителни данни.

¹ Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за застраховането и чл. 83, ал. 1 от Закона за здравето осигуряване. Съгласно промените в Закона за здравето осигуряване (обн. ДВ, бр. 60 от 2012 г.), здравноосигурителните дружества следва да се регистрират по Кодекса за застраховането в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията здравноосигурителни дружества са включени данните за тези дружества, които към края на съответния отчетен период са в процедура по привеждане на дейността си в съответствие с Кодекса за застраховането или са в процес на ликвидация.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹

Таблица 2

(млн. лв.)

	31.12.2014 г.	31.03.2015 г.	30.06.2015 г.	30.09.2015 г.	31.12.2015 г.
По инструменти	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9	6,127.0
Парични средства в каса	12.5	12.0	14.1	12.5	11.9
Депозити	747.0	792.3	774.1	747.1	648.0
Предоставени кредити	119.7	126.6	131.3	138.4	163.2
Ценни книжа, различни от акции	2,812.0	2,970.7	2,966.6	2,914.5	3,132.4
Акции и други форми на собственост	607.6	649.2	679.9	677.8	709.3
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове)	476.1	517.6	548.4	541.4	561.1
- Други форми на собственост ²	131.5	131.6	131.5	136.4	148.2
Инвестиционни имоти	185.4	186.3	188.1	187.9	187.9
Финансови деривати	0.4	0.7	3.0	0.6	4.2
Нефинансови активи	99.6	100.8	96.1	93.8	97.9
Вземания от застрахователни операции	668.9	668.4	661.0	637.1	683.0
- От преки застрахователни операции	469.6	488.2	496.8	478.0	466.9
- От презастрахователни операции	199.2	180.3	164.2	159.1	216.1
Други активи	427.2	438.2	475.1	480.1	489.2
По валути	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9	6,127.0
BGN	2,538.4	2,539.2	2,526.6	2,530.5	2,543.4
EUR	1,469.1	1,672.1	1,670.6	1,696.2	1,848.8
USD	241.9	242.0	226.1	229.6	237.6
Други	1,430.9	1,491.9	1,565.9	1,433.7	1,497.2

Предварителни данни.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

² Включва дялови участия в капитала на дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия и участия в инвестиционни пулове.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹

Таблица 3

(млн. лв.)

	31.12.2014 г.	31.03.2015 г.	30.06.2015 г.	30.09.2015 г.	31.12.2015 г.
По групи страни	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9	6,127.0
България	2,977.7	3,139.3	3,140.7	3,217.5	3,267.0
Европейски съюз	2,443.2	2,553.0	2,587.0	2,425.1	2,583.7
САЩ	129.8	115.1	115.3	99.4	105.9
Други страни	17.4	25.1	35.9	41.6	60.7
Некласифицирани	112.1	112.7	110.2	106.3	109.8
По институционални сектори	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9	6,127.0
Резиденти	2,977.7	3,139.3	3,140.7	3,217.5	3,267.0
Нефинансови предприятия	87.2	98.4	83.1	61.6	75.1
Парично-финансови институции	587.2	568.1	511.2	532.4	509.8
Други финансови посредници	70.0	69.9	87.9	82.3	84.4
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.1	0.1	0.1	0.1	0.5
Застрахователни компании и пенсионни фондове	7.5	7.5	11.3	51.6	13.7
Държавно управление	910.8	1,040.1	1,041.4	1,098.9	1,164.7
Домакинства и НТООД	98.8	105.5	110.3	115.1	121.2
Несекторизирани	1,216.0	1,249.7	1,295.5	1,275.6	1,297.7
Нерезиденти (Останал свят)	2,590.5	2,693.1	2,738.3	2,566.1	2,750.2
Некласифицирани	112.1	112.7	110.2	106.3	109.8

Предварителни данни.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	31.12.2014 г.	31.03.2015 г.	30.06.2015 г.	30.09.2015 г.	31.12.2015 г.
ОБЩО	5,680.2	5,945.1	5,989.2	5,889.9	6,127.0
1. Собствен капитал	1,864.4	2,002.1	2,006.0	1,852.4	1,942.6
2. Получени кредити	106.7	109.2	109.1	108.5	136.2
Резиденти	40.8	41.4	41.1	40.6	58.2
Парично-финансови институции	38.3	38.3	38.3	38.3	56.6
Непарично-финансови институции	2.5	3.1	2.8	2.2	1.6
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	2.5	3.1	2.8	2.2	1.6
Други финансови посредници	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия	2.5	3.1	2.7	2.2	1.6
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	65.8	67.8	68.0	68.0	78.0
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	6.8	8.7	3.0	4.3	2.9
Резиденти	0.2	0.0	0.0	0.2	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	6.6	8.7	3.0	4.1	2.9
5. Застрахователни технически резерви	3,308.5	3,427.8	3,485.3	3,507.3	3,527.2
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви	865.0	933.9	963.3	992.2	1,006.5
Резиденти	865.0	933.9	963.3	992.2	1,006.5
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.2. Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания	2,443.5	2,494.0	2,522.1	2,515.1	2,520.8
Резиденти	1,473.9	1,458.1	1,469.4	1,415.1	1,420.2
Парично-финансови институции	81.2	92.4	84.9	86.9	76.9
Непарично-финансови институции	1,392.7	1,365.7	1,384.5	1,328.2	1,343.3
Държавно управление	2.4	2.6	2.5	2.3	0.3
Други сектори	1,390.3	1,363.1	1,382.1	1,325.9	1,343.0
Други финансови посредници	25.6	30.1	29.8	23.8	21.4
Финансови предприятия със спомагателна дейност	10.6	8.6	8.8	8.7	7.6
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.0	0.1	0.2	0.1	0.1
Нефинансови предприятия	543.3	529.0	540.7	531.9	510.6
Домакинства и НТООД	810.8	795.4	802.5	761.4	803.4
Нерезиденти (Останал свят)	969.6	1,035.8	1,052.6	1,100.0	1,100.5
6. Депозити, получени от презастрахователите	28.5	30.6	29.0	26.9	25.3
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	28.5	30.6	29.0	26.9	25.3
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	235.1	200.9	205.4	222.7	322.4
Резиденти	117.4	125.6	124.6	122.9	153.7
Нерезиденти (Останал свят)	117.8	75.4	80.8	99.9	168.7
8. Други	130.3	165.8	151.3	167.9	170.5
Резиденти	122.7	159.5	145.6	164.9	164.9
Нерезиденти (Останал свят)	7.7	6.3	5.7	3.0	5.5

Предварителни данни.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.